

සමස්ත
විෂය නිර්දේශය
සංස්කූතපාඪ්‍යක්‍රමය:

12 සහ 13 ශ්‍රේණි

(2017 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව
වෙබ් අඩවිය www.nie.lk

සංස්කෘත භාෂාව

විෂය නිර්දේශය

12,13 ශ්‍රේණි

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2017

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN

සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

මුද්‍රණය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පටුන

පෙරවදන	04
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	05
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	06
හැඳින්වීම	07
ජාතික පොදු අරමුණු	08
මූලික නිපුණතා	09
විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු	11
ජාතික පොදු අරමුණු සහ විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු අතර සම්බන්ධතාව දැක්වෙන වගුව	12
විෂය නිර්දේශය පාසල් වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජනා සැලැස්ම	13
විෂය නිර්දේශය 12 ශ්‍රේණිය	14
විෂය නිර්දේශය 13 ශ්‍රේණිය	20
පිරිවෙන්/පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්	26
තක්සේරුව හා ඇගයීම	27
නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ හා ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ (සංස්කෘත)	28

පෙරවදන

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් විෂය මාලාවෙහි අ.පො.ස (උසස් පෙළ) සංස්කෘත විෂය සඳහා මෙම විෂය නිර්දේශය සම්පාදිත ය. නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ මෙම සංස්කෘත විෂය නිර්දේශය පාසල් හා පිරිවෙන් පද්ධතියෙහි ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත ව ඇත්තේ 2017 වර්ෂයේ සිට ය.

ලෝකයේ පවත්නා සම්භාව්‍ය භාෂා අතුරින් සංස්කෘත භාෂාවට අද්විතීය ස්ථානයක් හිමි වේ. සිංහලයේ මව්බසක් වන මෙම සංස්කෘත භාෂාව හැදෑරීම ලොව කවර ජාතියකටත් වඩා වැදගත් වනුයේ ශ්‍රී ලාංකේය අපට ය. මනා පෞරුෂයක් සහිත පරිපූර්ණ මිනිසකු බිහි කිරීමට ශක්තිය ඇති සංස්කෘත භාෂාව නූතන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය විසින් නවීන භාෂා විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද ඔස්සේ හැදෑරිය යුතු ආකාරය මෙම විෂය නිර්දේශයෙන් පෙන්වා දී ඇත. නිපුණතා පාදක විස්තරාත්මක විෂය නිර්දේශයක් වන මෙයින් ශිෂ්‍යයා විභාගයට සූදානම් කිරීම එක ම අරමුණ ලෙස නොසැලකේ. ගැඹුරු භාෂා ඥානයක් ශිෂ්‍යයාට ලබා දෙන අතර රසවින්දනාත්මක හා විවාරාත්මක කුශලතා ශිෂ්‍යයා තුළ වර්ධනය කිරීමත් සම්භාව්‍ය භාෂාවක් හැදෑරීමෙන් ලැබෙන පරිචය අත්පත් කර දීමත් මෙම සංස්කෘත විෂය නිර්දේශයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

2017 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත මෙම නව සංස්කෘත විෂය නිර්දේශය සඳහා අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ඇතුළත් ගුරු මාර්ගෝපදේශ දෙකක් 12 සහ 13 ශ්‍රේණි සඳහා ඉදිරියේ දී හඳුන්වා දෙනු ඇත. විභාග කඩ ඉම ජය ගන්නා අතර ම භාෂා ඥානයෙන් හා මනා පෞරුෂයකින් හෙබි සදාචාර සම්පන්න පරිපූර්ණ මිනිසකු වීමට මෙම විෂය නිර්දේශය විද්‍යාර්ථීන්ට අත්වැලක් වේවා යනු අපගේ ප්‍රාර්ථනාව යි.

සංස්කෘත විෂය නිර්දේශ සම්පාදක මණ්ඩලය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමියගේ පණිවිඩය

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශිත ජාතික අධ්‍යාපන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ පොදු නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික අරමුණ සහිත ව එවකට පැවති අන්තර්ගතය පදනම් වූ විෂයමාලාව නවීකරණයට භාජනය කොට වර්ෂ අටකින් යුතු වකුයකින් සමන්විත නව නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවෙහි පළමු අදියර වර්ෂ 2007 දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාථමික හා ද්විතියික අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දෙන ලදී.

පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වූ කරුණු ද අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව විවිධ පාර්ශවයන් ඉදිරිපත් කළ යෝජනා ද පදනම් කොට ගෙන සිදු කරන ලද විෂයමාලා තාර්කිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විෂයමාලා වකුයේ දෙවැනි අදියර අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දීම 2015 වසරේ සිට ආරම්භ කර ඇත.

මෙම තාර්කිකරණ ක්‍රියාවලියේ දී සියලු ම විෂයයන්ගේ නිපුණතා පදනම් මට්ටමේ සිට උසස් මට්ටම දක්වා ක්‍රමානුකූල ව ගොඩනැගීම සඳහා පහළ සිට ඉහළට ගමන් කරන සිරස් සංකලනය භාවිත කර ඇති අතර විවිධ විෂයයන්හි දී එකම විෂය කරුණු නැවත නැවත ඉදිරිපත්වීම හැකිකාක් අවම කිරීම, විෂය අන්තර්ගතය සීමා කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ශිෂ්‍ය මිතුරු විෂයමාලාවක් සැකසීම සඳහා තිරස් සංකලනය ද භාවිත කර ඇත.

ගුරු භවතුන්ට පාඩම් සැලසුම් කිරීම, ඉගෙනුම්- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි සාර්ථක ව නිරතවීම, පන්ති කාමර මිනුම් හා ඇගයීම් ප්‍රයෝජනවත් පරිදි යොදා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන මාර්ගෝපදේශ ලබාදීමේ අරමුණින් නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වා දී ඇත. පන්ති කාමරය තුළ දී වඩාත් ඵලදායී ගුරුවරයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට මෙම මාර්ගෝපදේශ උපකාරී වනු ඇත. සිසුන්ගේ නිපුණතා වර්ධනය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක යෙදවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීමට ගුරුවරුන්ට අවශ්‍ය නිදහස මෙමගින් ලබා දී තිබේ. එමෙන් ම නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් වන විෂය කරුණු පිළිබඳ ව වැඩි බර තැබීමක් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශවල අන්තර්ගත නොවේ. එම නිසා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය වඩාත් ඵලදායීවීමට නම් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකසා ඇති අදාළ පාඨ ග්‍රන්ථ සමග සමගාමීව භාවිතා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තාර්කිකරණය කරන ලද විෂය නිර්දේශ, නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හා නව පාඨ ග්‍රන්ථවල මූලික අරමුණු වන්නේ ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාවෙන් මිදී සිසු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාවක් හා වඩාත් ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූ අධ්‍යාපන රටාවකට ඵලඹීම මගින් වැඩි ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නා වූ නිපුණතා හා කුසලතාවන්ගෙන් යුක්ත මානව සම්පතක් බවට ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සංවර්ධනය කිරීමයි.

නව විෂය නිර්දේශ සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීමේ දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලයේ ද ආයතන සභාවේ ද රචනයේ දී දායකත්වය ලබා දුන් සියලු ම සම්පත් දායකයින් හා වෙනත් පාර්ශවයන්ගේ ද ඉමහත් කැපවීම ඇගයීමට ද මෙය අවස්ථාවක් කරගනු කැමැත්තෙමි.

ආචාර්ය ජයන්ති ගුණසේකර,
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය,
මහරගම.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

ඕම්! ගුරු බරහමා, ගුරු විෂ්ණු, ගුරු දේවෝ, මහේෂ්වර :
ගුරු සාක්ශාත්, පරබරහමා, තස්මෙශ්චී, ගුරු වේ නම :

-ගුරු වන්දනාව-

ගුරු අභිමුඛෙහි හිඳ ගුරු මුඛයෙන් සිප් සතර හදාරන්නට සැරසෙන මානවකයා තම ගුරු දෙවි නමස්කාර කරනු වස් සජීකියනය කරනු ලබන ඉහත ගුරු වන්දනා ස්ත්රෝත්රය අප උගත්තේ සංගීත ශිල්පය හා බැඳිව ය. එහි බස සංස්කෘතය යි. උච්චාරණය අති ගාම්භීරයි. එම නිසා ම ගුරුවරයා හා ශිල්පය කෙරෙහි අත්යන්ත හක්තියක්, විශ්වාසයක් හා ගෞවරයක් සිසු හඳ නිරායාසීව ජනිත කරයි.

එනමින් බලන කල සංස්කෘත භාෂාව සංගීතය, නර්තනය, වික්‍ර, නාට්‍ය යන ලලිතකලාවන් හි සම්භාවයමය, ගැඹුරු ආශ්වාදනීය හා අධ්‍යාත්මික ගුණය පළ කරන්නට සපයා ඇත්තේ ඉමහත් පිටිවහලකි. උතුම් මානව ගුණ විදු පියසෙහි අප දරුවන් හදාරන සෑම විෂයයක් තුළින්ම අත්පත් කර ගෙන යහගුණ සපිරි ගුරු සිසු සබඳතාවක් ගොඩනගන්නට වසර තුන් හාර දහසක් ඉපැරණි මෙවන් වටිනා ශ්ලෝක පාසලේ පොදු ඉගෙනුම් සම්පත් බවට පත්විය යුතු යැයි හඟිමි. එබැවින් අවසන් විභාගයකට අගැයීමට විෂයයක් වශයෙන් හදාරන්නට පෙරාතුව, වටිනා සංස්කෘත ශ්ලෝක පාඨ කිහිපයක්වත් පොදුවේ දරුවන් පාසලින් ලැබුණහොත් ඉගෙනුමෙහි අරගලය ලෙස අත්පත් කර ගන්නා ශික්ෂාකාමී, විනයගරුක බව තැන්පත් බව එම ජීවිතවලට එකතු කර ගන්නට අප ඔවුනට අවස්ථාව උදා කර දෙනු ඇත. වර්තමානයේ මෙවැනි සම්භාවය භාෂා මල භාෂා ලෙස හඳුන්වන්නේ මෙබස යුරෝපීයන් පවා පිළිගන්නා බැව් නොදන්නෝ විය හැක.

"Sanskrit is the greatest language of the world"
-Friedrich Max Muller (Philologist & Orientalist)-

සංස්කෘතය ලෝකයේ ඉහළම ප්‍රාචීන සම්භවය භාෂාවක් ලෙස ජර්මන් ජාතිකයෙකකු වූ මෙවන් පඬිවරු පවා පිළිගනිත් දී සංස්කෘතය අසලින් ම ඇති හෙළ බස වහරන අපි ඉන් කොතරම් ආලෝකයක් අපගේ භාෂා ඉගෙනුමට ලැබිය යුතු ද? එම නිසා හෙළ බසෙහි අගය තව තව අපේ දරුවන්ට දැනෙන්නට මෙන් ම, හෙළ බස වඩාත් නිවැරදිව හා ශක්තිමත්ව වහරන්නට, යොදන්නට සංස්කෘත භාෂාව ඉගෙනුමෙහි උනන්දුව වැඩි දියුණු කිරීම අප විසින් කළ යුතු ය.

ඒ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සම්භවය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය, සංස්කෘත භාෂා විෂයය සඳහා සකසන ලද උසස් පෙළ විෂය නිර්දේශය හා ගුරු අත්පොත, අප සතුව ඇති ඉතා අල්ප වූ සුවිශේෂී විෂය පිළිබඳ ප්‍රවීණයන්ගේ දායකත්වයෙන් ඉටු කරන ලද උතුම් ජාතික මෙහෙවරක් ලෙස මා අගයමි. මෙම ජාතික කාර්යය හරවත් ව, එලවත් ව ගොනු කොට ගැනීමට දායක වූ සෑමට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරමි.

සංගීත විශාරද, ශාස්ත්‍රපති සුදත් සමරසිංහ
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
ගුරු අධ්‍යාපන හා විකල්ප අධ්‍යාපන පීඨය

හැඳින්වීම

ලෝකයේ ප්‍රචලිත ව පැවැති හා පවතින සියලු භාෂා ඇතැමුන් විසින් ජීවභාෂා, මෘතභාෂා හා සම්භාව්‍ය භාෂා යනුවෙන් වර්ගයකට බෙදා-දැක්වනු ලැබේ. ජීවභාෂා යනු අද්‍යතන ව්‍යවහාරයේ පවතින සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි, ජර්මන්, ජපන් ආදී භාෂාවෝ ය. මෘතභාෂා හෙවත් මළබස් යනු කලින් ව්‍යවහාරයේ පැවැත, අද ව්‍යවහාරයෙන් ගිලිහී-ගොස් ඇති භාෂා ය. මධ්‍යතන ප්‍රාකෘත භාෂා වූ ශෛරසේනී, අපභ්‍රංශ, ආචන්තී, ප්‍රාච්‍යා ආදිය උදාහරණ ය. බහුතර ජනයා විසින් බැවහර නොකරනු ලබන භාෂා වුව ද, ආගමික හා ශාස්ත්‍රීය අගයකින් යුත් ලතින්, සංස්කෘත හා පාලි වැනි භාෂාවෝ සම්භාව්‍ය භාෂා ගණයට අයත් වෙති.

ලෝකයේ පවත්නා සම්භාව්‍ය භාෂා අතුරින් සංස්කෘතයට හිමි වන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. යුරෝපයේ හා ආසියාවේ ප්‍රචලිත ග්‍රීක හා ලතින් ඇතුළු භාෂා බහුතරයක මූලභාෂාව ලෙස සැලකෙන්නේ සංස්කෘතය යි. එය ඉතා පොහොසත් වාක්කෝෂයකින් හා අතිශයින් සංකීර්ණ ව්‍යාකරණයකින් ද සමන්විත අතිප්‍රබල පෞරුෂයක් ඇති භාෂාවකි. ශ්‍රේෂ්ඨ සාහිත්‍යයක් උරුම කොට ඇති එය සංගීතය, නර්තනය, නාට්‍යය, චිත්‍රකලාව, මූර්තිශිල්පය වැනි පෙරදිග කලාවන් මෙන් ම කාව්‍යශාස්ත්‍රය, වෛද්‍යවිද්‍යාව, පුරාවිද්‍යාව, ආයුර්වේදය, ජ්‍යෝතිශ්ශාස්ත්‍රය වැනි ශාස්ත්‍රීය විෂයයන් සමග ද අත්‍යන්තයෙන් බැඳී-පවතින්නා වූ භාෂාවකි. සිංහලය හා සියලු උත්තර භාරතීය භාෂාවන් හදාරන විද්‍යාර්ථීන්ට එබස පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් තිබීම ඉතා ප්‍රයෝජනවත් ය. අද ප්‍රචලිත හින්දී, ගුජරාටී, මරාටී ආදී සියලු භාරතීය භාෂා භාවිත කරන්නාවූවන්ට වඩා සංස්කෘත වචන නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ හැක්කේ සිංහල භාෂකයන්ට ය. සිංහල වාක්කෝෂයෙන් සියයට අනුවක් ම සමන්විත ව ඇත්තේ තත්සම ස්වරූපයෙන් භාවිත වන සංස්කෘත වචන හා ඒවායින් බිඳී-ආ තද්භව රූපවලිනි. සංස්කෘතයේ ආධිපත්‍යයට යට වී තිබුණු සිංහලය ඉන් මුදා-ගැනීමට ප්‍රබල සටනක් ගෙන-ගිය කුමාරතුංග මුනිදාසයන් සිංහල ගුරුවරුන්ට දුන් මුඛ්‍ය උපදේශය නම්, ඔවුන් විසින් පුරාණ භාෂාවක් වශයෙන් සංස්කෘත අනිවාර්යයෙන් උගත යුතු බව යි. සෙනරත් පරණවිතාන, ආනන්ද කුමාරස්වාමී ආදීන් ලෝ පතළ උගතුන් බවට පත් වූයේ, ඔවුන් සතු ව තිබූ සංස්කෘත ශෛතය නිසා බව අප අමතක නොකළ යුතු ය.

සංස්කෘතය මළබසෙකැයි කියමින් එබස ඉගැනීම නිෂ්ඵල ව්‍යායාමයෙකැයි පවසන්නෝ අඥානයෝ ය. සංස්කෘතය කිසි ලෙසෙකින් මළබසක් නො වේ. තව මත් සංස්කෘතයෙන් ග්‍රන්ථ රචනා වෙමින් පවතින අතර, එය මවුබස ලෙස වහරන සුළු පිරිසක් හෝ අද ද භාරතයේ වාසය කරති. ලෝකයේ උසස් යැයි සම්මත විද්‍යානිකේතනයන් වන ඔක්ස්ෆර්ඩ්, කේම්බ්‍රිජ්, හාර්වර්ඩ්, විකාගෝ, ජර්මනියේ ගොටින්ජන්, ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික විශ්වවිද්‍යාලය ආදියෙහි සංස්කෘත සම්භාව්‍ය භාෂාවක් වශයෙන් ඉගැන්වේ. සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයනය අන් කිසිවකුටත් වඩා වැදගත් වනුයේ ශ්‍රී ලාංකිකයන් වන අපට ය. එබස හදාරන්නා, මනා පෞරුෂයකින් හෙබි, සදාචාරසම්පන්න, පරිපූර්ණ මිනිසකු බවට පත් කිරීමේ ශක්තිය සංස්කෘතය සතු ව ඇත. එහෙයින් අපේ පාසල්වල සංස්කෘතය විෂයයක් වශයෙන් හැදෑරීම දිරිමත් කළ යුතු ව ඇත. විශේෂයෙන් විදුහල්පතිවරු සිය පාසල්වල අ. පො. ස. (සාමාන්‍ය පෙළ) සිට හෝ සංස්කෘතය ඉගැන්වීමට පියවර ගන්නෝ නම්, සිසුන්ගේ සිංහල දැනුම ද ඉබේ ම ඉහළ මට්ටමකට පත් වනු ඇත. මෙම විෂය නිර්දේශය අ.පො.ස (උසස් පෙළ) සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයනය සඳහා සකස් කර ඇත.

ජාතික පොදු අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා පුද්ගලයන්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟා කරගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරාගැනීම, අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

- I මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කරගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- II වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාදයන් හඳුනාගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- III මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාමට සහාය වීම
- IV පුද්ගලයන්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- V සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- VI පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- VII ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කරගැනීමට පුද්ගලයන් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- VIII ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවණීය ස්ථානයක් හිමි කරගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුශලතා පෝෂණය කිරීම (උපුටාගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුද්‍රත්පත් කරගැනීමට දායක වනු ඇත.

(I) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

- සාක්ෂරතා : සාවධාන ව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කරගැනීම
- සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය
- රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම
- තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගැනීමේ දී ද සේවා පරිශ්‍රයක් තුළ දී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කරගැනීම

(II) පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තීන්, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයාගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුශලතා
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අගයයන්
- විත්තවේගී බුද්ධිය

(III) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයට අදාළ වේ.

- සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුශලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පෞද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්
- ඡේව පරිසරය : සජීවී ලෝකයක ජනතාව සහ ඡේව පද්ධතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුශලතා
- භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්වසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුශලතාව ඉගැනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුශලතා මෙහි අඩංගු වේ.

(IV) වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම, තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝග්‍යතා හඳුනාගැනීම, හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරාගැනීම, සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම යන හැකියාවන් උපරි ම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුශලතා

(V) ආගම සහ සදාචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහාගැනීම හා ස්වීයකරණය

(VI) ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

(VII) “ඉගෙනීමට ඉගෙනුම” පිළිබඳ නිපුණතා

ශිෂ්‍යයන් වෙත සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස් වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන-ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයන්ට ශක්තිය ලබා දීම

(උපුටාගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු

01. සිංහල/දෙමළ හා සංස්කෘත වර්ණ මාලාව පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයකට පෙළඹවීමක් ලැබීම
02. සිංහල/දෙමළ භාෂාව නිවැරදි ව භාවිත කිරීමට මූලාධාර වීම
03. ආයුර්වේදය, ජ්‍යෝතිර්විද්‍යාව, වැනි විවිධ ශාස්ත්‍ර, කලා ශිල්ප හා දර්ශනවාද ඉගැනීමේ දී ජීවභාෂාවක් වශයෙන් දැනුම, ආකල්ප, කුශලතා සංවර්ධනයට ශක්තිමත් පදනමක් සැපයීම
04. ඉන්දියානු භාෂා අධ්‍යයනයට අත්වැලක් සැපයීම
05. පුරාණ ශාන්ත ගවේෂණය සඳහා උපකාරී වීම
06. වාග්විද්‍යාත්මක භාෂා ගවේෂණයට හා පාරිභාෂික ශබ්දමාලා සම්පාදනයට මූලාධාර වීම
07. සාහිත්‍ය රසාස්වාදයට රුකුලක් වීම
08. සාරධර්ම වර්තාබද්ධ කිරීමට සහාය වීම
09. තොරතුරු තාක්ෂණය සඳහා විධිමත් භාෂා මාධ්‍යයක් ගොඩනැගීමට මූලාධාර වීම
10. විශ්වීය කේත (Universal code) ක්‍රමයකට අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක භාෂා අධ්‍යයනය සඳහා රුකුලක් වීම
11. හින්දු ස්තෝත්‍ර හා බෞද්ධ සංස්කෘත ශ්ලෝක, සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලියැවී ඇත. ඒවා මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික හා ආගමික සමගියට අවශ්‍ය දායකත්වය ලබාදීම

ජාතික පොදු අරමුණු සහ විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු අතර සම්බන්ධතාව දැක්වෙන වගුව (සංස්කෘත)

ජාතික පොදු අරමුණු	විෂය අරමුණු										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කරගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම	✓	✓	✓								✓
2. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානව දායාදයන් හඳුනාගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම			✓		✓		✓		✓		✓
3. මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාමට සහාය වීම	✓	✓						✓			✓
4. පුද්ගලයන්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම	✓	✓	✓		✓		✓	✓			✓
5. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. ශිෂ්‍යයන් වෙත ස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කරගැනීමට පුද්ගලයන් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවණීය ස්ථානයක් හිමි කරගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුලලතා පෝෂණය කිරීම (උපුටාගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)			✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓

සංස්කෘත විෂය

විෂය නිර්දේශය පාසල් වාර වශයෙන් බෙදාගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම

ශ්‍රේණිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්	කාලවිච්ඡේද සංඛ්‍යාව
12	I	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8,2.9, 3.1, 3.2	100
	II	4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 7.1, 7.2	100
	III	8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5	100
13	I	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 3.1	100
	II	3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 6.5, 6.6, 7.1	100
	III	7.2, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4	100
		එකතුව	600

අ.පො.ස. (උසස් පෙළ) සංස්කෘත විෂය නිර්දේශය - 2017

12 ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1.0 වර්ණමාලාව නිවැරදි ව හඳුනාගෙන ලියයි.	1.1 මාධ්‍ය භාෂාවේ වර්ණමාලාව හා දේවනාගරී වර්ණමාලාව යන දෙකේ මූලික සම-විෂමතා හඳුනාගනියි. 1.2 දේවනාගරී අක්ෂර මාලාවේ ස්වර හා ව්‍යංකෘත ප්‍රභේද ලියා දක්වයි. 1.3 ව්‍යංකෘත හා ස්වර සංයෝගය, ස්වරාරෝපණය හා සංයුක්තාකාර හඳුනාගනියි. 1.4 ව්‍යවහාරයේ ඇති සංස්කෘත වචන දේවනාගරී අක්ෂර භාවිතයෙන් ලියයි.	● මාධ්‍ය භාෂාවේ අක්ෂර මාලාව හා දේවනාගරී අක්ෂර මාලාව මාධ්‍ය භාෂාවේ අක්ෂර භාවිතයෙන් ● දේවනාගරී අක්ෂරමාලාව ලිවීම හා වර්ග කිරීම (ස්වර: හ්‍රස්ව, දීර්ඝ හා සන්ධ්‍යක්ෂර, ව්‍යංකෘත: වර්ගාකාර අන්ත:ස්ථාකාර, උෂ්මාකාර, අනුස්වාර, විසර්ග හා අනුනාසිකාකාර, සෝෂ, අසෝෂ, අල්පප්‍රාණ, මහප්‍රාණ ආදිය) ● ව්‍යංකෘතාකාර හා ස්වර සංයෝගය, ස්වරාරෝපණය (විවිධ පිලි භාවිතය) හා විවිධ සංයුක්තාකාර ● නිතර භාවිත වන සංස්කෘත වචන දේවනාගරී අක්ෂරයෙන් ලිවීම	● මාධ්‍ය භාෂාවේ අක්ෂර මාලාව සමග දේවනාගරී අක්ෂර මාලාව හා වචන නිවැරදි ව ලියයි; කියවයි; අසා ලියයි. ● මාධ්‍ය භාෂාවේ අක්ෂර මාලාව හා දේවනාගරී අක්ෂර මාලාව අතර ඇති සම-විෂමතා සංසන්දනාත්මක ව හඳුනාගෙන වගුගත කරයි. ● දේවනාගරී අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂර ප්‍රභේද හඳුනාගෙන වර්ගීකරණය කර ලියා දක්වයි. ● දේවනාගරී අක්ෂර මාලාවේ ස්වරාරෝපණය (ව්‍යංකෘත හා ස්වර සංයෝගයේ දී ස්වර භාවිතය) පිලිබඳ පරිචය ලබාගෙන ලියා දක්වයි. ● සංයුක්තාකාර හා සංයුක්තාකාර ගොඩනැගීමේ විධික්‍රම හඳුනාගෙන ලියා දක්වයි. ● මාධ්‍ය භාෂාවේ ඇති සංයුක්තාකාර සහිත වචන දේවනාගරී අක්ෂර භාවිතයෙන් ලියයි. ● දේවනාගරී අක්ෂර සහිත වචන බලා ලියයි. ● දෛනික ව භාවිත වන සංස්කෘත වචන දේවනාගරී අක්ෂර භාවිතයෙන් ලියා දක්වයි. ● ව්‍යවහාරයේ ඇති සංස්කෘත වචන ලැයිස්තුගත කරයි.	20

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
2.0 භාෂාවේ මූලික ව්‍යාකරණ හා භාෂා ප්‍රයෝග නිවැරදි ව භාවිත කරයි.	2.1 පද වර්ග හඳුනාගනියි. 2.2 පද යෝජනය හඳුනාගනියි. 2.3 ලිංග, විභක්ති සහ කාරක හඳුනාගනියි. 2.4 සන්ධි වර්ග හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. 2.5 ධාතු, ධාතූණ හා ලකාර (සාර්වධාතුක) හඳුනාගනියි. 2.6 තද්ධිත හා කෘදන්ත හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි. 2.7 සමාස හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි. 2.8 ප්‍රත්‍යාර්ථ ක්‍රියා හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි. 2.9 අව්‍ය පද හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි.	• නාමපද (නාම විශේෂණ ඇතුළත් ව), ක්‍රියාපද (ක්‍රියා විශේෂණ ඇතුළත් ව), අව්‍යපද (නිපාත සහ උපසර්ග) වර්ගීකරණ • ලිංග හේදය, විභක්ති හා කාරක • සන්ධි විශ්ලේෂණය හා සංශ්ලේෂණය • බාහිර, අභ්‍යන්තර සන්ධි හා ස්වර, ව්‍යඤ්ජන, විසර්ග සන්ධි ප්‍රභේද • සන්ධි කාර්ය හා සන්ධි ප්‍රයෝජන • ධාතුවල විවිධතා හා ධාතූණ 1,4, 6,10 හා සාර්වධාතුක ලකාර • තද්ධිත හා කෘදන්ත හඳුන්වාදීම • සමාස පිළිබඳ මූලික දැනුමක් ලබාගෙන භාවිත කිරීම • ප්‍රත්‍යාර්ථ ක්‍රියා හඳුන්වා දීම • විවිධ අව්‍යපද (තුමන්ත හා පූර්වක්‍රියා ඇතුළු ව)	• නාම, ක්‍රියා, අව්‍ය (නිපාත හා උපසර්ග) ලෙස පදවල ප්‍රධාන කොටස් වර්ගීකරණය කරයි. • නාමපද හා ක්‍රියාපද සමග උපසර්ග පද යොදා අර්ථවත් වන අයුරින් ගලපා සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි. • විභක්ති අනුව නාම පදයක විවිධ කාර්යයන් හඳුනාගෙන ලියා දක්වයි. • සන්ධිකරණයෙන් හා විසන්ධිකරණයෙන් ලද පරිචය ඇසුරින් වාක්‍යවල සන්ධි පද හා විසන්ධි පද වෙන් කර දක්වයි. • අනිවාර්ය සංශ්ලේෂණ හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි; භාවිතයෙන් ලියයි. • සාර්වධාතුක ගණයට අයත් 1-4-6-10 වරන්තැඟිම්වල විශේෂතා හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි; ආඛ්‍යාත පද භාවිත කරයි. • තද්ධිත හා කෘදන්ත හඳුනාගෙන වර්ගීකරණය කර දක්වයි; වෙනස පෙන්වා දෙයි. • සමාස වර්ග වෙන් වෙන් ව නම් කරයි; විශේෂතා දැන ප්‍රකාශ කරයි. • ප්‍රත්‍යාර්ථ ක්‍රියා වර්ග වෙන් වෙන් ව නම් කරයි; භාවිත කරයි. • දෙන ලද ඡේදයක උපසර්ග, නිපාත, පූර්වක්‍රියා, තුමන්තක්‍රියා වෙන් කර දක්වයි.	63

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
3.0 කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි.	3.1 සරල ගද්‍ය පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි. 3.2 සරල පද්‍ය පාඨ හා ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍ර පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි.	සරල ගද්‍ය-පද්‍ය පාඨ ඇතුළත් කෘතීවලින් තෝරාගත් කොටස් (බාලාදර්ශය ආදී පොත්) උපදේශ හා වීරකාව්‍ය සාහිත්‍යයෙන් තෝරාගත් පාඨ	සංස්කෘත ගද්‍ය-පද්‍ය පාඨ මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කර ලියයි. සංස්කෘත භාෂාවේ වචනවල අර්ථ මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ලියයි. සරල ගද්‍ය, පද්‍ය පාඨ නිවැරදි ව මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කර ලියයි. සාහිත්‍ය රසාස්වාද ශක්‍යතා වර්ධනය කරගෙන රසාස්වාදයක යෙදෙයි.	17
4.0 සාහිත්‍ය රසාස්වාදයේ යෙදෙයි.	4.1 සාහිත්‍යාත්මක නිර්මාණයක ලක්ෂණ හඳුනාගනියි. 4.2 සාහිත්‍යාත්මක පාඨයක රසය විඳිගනියි; ප්‍රකාශ කරයි.	සරල ගද්‍ය-පද්‍ය පාඨ ඇතුළත් කෘතීවලින් තෝරාගත් කොටස් (බාලාදර්ශය ආදී පොත්) උපදේශ හා වීරකාව්‍ය සාහිත්‍යයට අයත් කෘතීවලින් තෝරාගත් කොටස්	ජීවිතය දෙස සෞන්දර්යාත්මක හා සංවේදී දෘෂ්ටියකින් බලා අදහස් ප්‍රකාශ කරයි. නිර්මාණයක් ආශ්‍රයෙන් රස වින්දන හැකියාව ප්‍රදර්ශනය කරයි. තමා ලද සාහිත්‍ය වින්දන හැකියාව අන්‍යයන් හා බෙදාගනියි. සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ සමාජ උපයෝගීතාව පිළිබඳ රචනාවක් ලියයි; කථාවක් පවත්වයි.	16
5.0 භාෂා සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගත සාරධර්ම වර්තාබද්ධ කරයි; වර්තාබද්ධ කරයි; ප්‍රකාශ කරයි.	5.1 පාඨයක අන්තර්ගත සාරධර්ම හඳුනාගනියි; වර්තාබද්ධ කරයි. 5.2 සාරධර්ම අගයයි; ප්‍රකාශ කරයි.	සරල ගද්‍ය - පද්‍ය පාඨ ඇතුළත් කෘතීවලින් තෝරාගත් කොටස් (බාලාදර්ශය ආදී පොත්) උපදේශ හා වීර කාව්‍ය සාහිත්‍යයට අයත් කෘතීවලින් තෝරාගත් කොටස්	ජීවිතයට අන්‍යවශ්‍ය සාරධර්ම අවබෝධ කොට ගෙන ජීවිතාරෝපණය කොට ප්‍රදර්ශනය කරයි. සමාජානුයෝජනයේ දී අදින වර්ත මිනුම් දැක්වීමක් ලෙස භාවිත කරයි. සාර්ථක වර්තයක අඩංගු ලක්ෂණ සංස්කෘත සාහිත්‍යය ඇසුරින් පෙළ ගස්වයි.	16

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
6.0 නිරවුල් ව හා පැහැදිලි ව භාෂණයේ යෙදෙයි.	6.1 සරල ප්‍රශ්න අසයි. 6.2 ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙයි. 6.3 සරල උපදෙස් ලබා දෙයි. 6.4 ශබ්ද නිවැරදි ව උච්චාරණය කරයි. 6.5 සංවාදයේ යෙදෙයි.	● දෛනික සිදුවීම් පිළිබඳ ප්‍රශ්න ඇසීම ● දෛනික සිදුවීම් පිළිබඳ පිළිතුරු දීම ● ආචාර-සමාචාර පිළිබඳ උපදෙස් ● සුදුසු මාතෘකාවක් යටතේ කිහිප දෙනෙකු සම්බන්ධ වී සංවාදයක් ගොඩනැගීම ● නිවැරදි භාෂණයේ යෙදීම	● දෛනික සිදුවීම් ඇසුරින් සංස්කෘතියෙන් කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස සරල ප්‍රශ්න අසයි; පිළිතුරු දෙයි. ● දෛනික ජීවිතයේ විවිධ අවස්ථාවල දී ආචාර-සමාචාර දැක්වීමට ශිෂ්‍යයා සංස්කෘත භාෂා මාධ්‍යය භාවිත කරයි. ● නිරවද්‍ය උච්චාරණ ශක්‍යතාව ලබයි. ● ආත්ම විශ්වාසය ඇති ව සංස්කෘතියෙන් කථා කරයි.	28
7.0 සවන් දී අර්ථය පැහැදිලි ව හා නිවැරදි ව අවබෝධ කරගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි.	7.1 තෝරාගත් ගද්‍ය හෝ පද්‍ය පාඨවලට සවන් දී අර්ථ අවබෝධ කරගනියි. 7.2 තෝරාගත් ගද්‍ය හෝ පද්‍ය පාඨවලට සවන් දී නිවැරදි ව ප්‍රතිචාර දක්වයි.	● උපදේශ කථා, ප්‍රබන්ධ කථා සාහිත්‍යයට අයත් ග්‍රන්ථවලින් උපුටාගත් කොටස්	● නිර්දේශිත හා අනිර්දේශිත පාඨවලට සවන් දී සරල අවබෝධයක් ලබාගෙන ලියා දක්වයි; ප්‍රකාශ කරයි. ● සංස්කෘත පාඨවලට සවන් දී කෙටි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයයි. ● සංස්කෘත පද්‍ය හා ගද්‍ය පාඨ සාමූහික ව හා කේවල ව සජීවීකරණය කරයි.	40

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
8.0 අදාළ සංස්කෘතික පරිසරය හඳුනාගනියි.	8.1 ආගමික පරිසරය හඳුනාගනියි. 8.2 අධ්‍යාපනික පසුබිම හඳුනාගනියි.	වීරකාව්‍ය හා උපනිෂත් සාහිත්‍ය පිළිබඳ සරල දැනුමක් ලබාදීම	අදාළ සංස්කෘත සාහිත්‍ය කෘතීන් පිළිබිඹු වන සමකාලීන ආගමික හා සංස්කෘතික පරිසරය හඳුනාගෙන කියයි; ලියයි. ආගමික ජීවිතය හා ස්වාභාවික පරිසරය පිළිබඳ ව කථාවක් පවත්වයි; ව්‍යාපෘතියක් හෝ නිබන්ධනයක් සකස් කරයි. වීරකාව්‍ය සාහිත්‍යයෙන් ප්‍රකට වන අධ්‍යාපනික සංකල්ප මතු කර ප්‍රකාශ කරයි. උපනිෂද් අධ්‍යාපනයෙහි ලක්ෂණ ලැයිස්තුගත කරයි.	30
9.0 නිර්දේශිත හා අනිර්දේශිත පාඨ පරිවර්තනය කරයි.	9.1 සංස්කෘත භාෂාවෙන් මාධ්‍ය භාෂාවට නිවැරදි අර්ථය ලැබෙන සේ පරිවර්තනය කරයි. 9.2 මාධ්‍ය භාෂාවෙන් සංස්කෘත භාෂාවට ව්‍යාකරණානුකූල ව පරිවර්තනය කරයි.	බාලාදර්ශ, සුරභාරතී, ප්‍රථමාදර්ශ, සරල සංස්කෘත ශික්ෂකය, සංස්කෘත ප්‍රථම පුස්තකය, සංස්කෘත පාඨමාලා යන ග්‍රන්ථවලින් උපුටාගත් කොටස් සංස්කෘත ශික්ෂකය i, සරල සංස්කෘත ශික්ෂකය i, සංස්කෘත ප්‍රථම පුස්තකය යන කෘති ඇසුරින් තෝරාගත් වාක්‍ය හා මාධ්‍ය භාෂාවෙන් නිර්මාණය කරගත් සරල වාක්‍ය සහිත ඡේද	නිර්දේශිත හා අනිර්දේශිත පාඨ සංස්කෘත භාෂාවෙන් මාධ්‍ය භාෂාවට ද මාධ්‍ය භාෂාවෙන් සංස්කෘත භාෂාවට ද පරිවර්තනය කර ලියයි. ගුරුවරයා අසන ප්‍රශ්නවලට සරල අර්ථය හුවා දක්වමින් පිළිතුරු සපයයි.	40

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
10.0 සංස්කෘත සාහිත්‍ය ඉතිහාසය පිළිබඳ අවබෝධය ලබාගනියි.	10.1 වෛදික සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව සරල අවබෝධයක් ලබාගනියි. 10.2 වීරකාව්‍ය සාහිත්‍යය හඳුනාගනියි. 10.3 සංස්කෘත මහාකාව්‍ය ලක්ෂණ හඳුනාගනියි. 10.4 සංස්කෘත මහාකාව්‍ය හඳුනාගෙන විස්තර කරයි. 10.5 සංස්කෘත බණ්ඩකාව්‍ය හඳුනාගනියි.	● වේද සංහිතා, ආරණ්‍යක, උපනිෂද් හා පුරාණ ග්‍රන්ථ පිළිබඳ ව සරල දැනුමක් ● වීරකාව්‍ය කෘතීවල කර්තෘ, කාලය, අන්තර්ගතය හා සුවිශේෂතා ● පූර්ව-කාලිදාස යුගයේ හා පශ්චාත්-කාලිදාස යුගයේ මහාකාව්‍ය හා මහාකාව්‍ය ලක්ෂණ ● අශ්වමේඛ, කාලිදාස, භාරවී, හට්වී, මාඝ, කුමාරදාස, ශ්‍රී හර්ෂ යන මහ කවීන්ගේ කෘතී හා ඔවුන් ජීවත් වූ කාල වකවානු ● කාලිදාස හා ජයදේව යන කවීන්ගේ බණ්ඩකාව්‍ය	● වෛදික සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ නම් කරයි. ● වීරකාව්‍ය කෘතීවල සංඥා, නිමිත්ත, කර්තෘ, ප්‍රමාණ, ප්‍රයෝජන විස්තර කරයි. ● මහාකාව්‍ය ලක්ෂණ ලැයිස්තුගත කරයි. ● සංස්කෘත මහාකාව්‍ය නම් කරයි. ● සංස්කෘත බණ්ඩකාව්‍ය ලක්ෂණ හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි. ● බණ්ඩකාව්‍ය හා ඒවායේ කර්තෘවරුන් නම් කරයි.	30

13 ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1.0 වර්ණමාලාව නිවැරදි ව හඳුනාගෙන ලියයි.	1.1 මාධ්‍ය භාෂාවට සාපේක්ෂ ව දේවනාගරී වර්ණමාලාවේ විශේෂතා හඳුනාගනියි. 1.2 දේවනාගරී වර්ණමාලාව වර්ගීකරණය කරයි. 1.3 සංකීර්ණ දීර්ඝ සමාස හා විවිධ සංයුක්තාකාර ඇතුළත් ඡේද කියවයි. 1.4 සංකීර්ණ හා විවිධ සංයුක්තාකාර ඇතුළත් ඡේද කියවන විට ලියයි.	● මාධ්‍ය භාෂාවේ අක්ෂර මාලාව හා දේවනාගරී අක්ෂර මාලාව දේවනාගරී අක්ෂර භාවිතයෙන් ● දේවනාගරී අක්ෂර ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත ශබ්දමාලාව ලිවීම හා වර්ග කිරීම (ස්වර: හ්‍රස්ව, දීර්ඝ හා සන්ධ්‍යක්ෂර, ව්‍යංකුප්පන: වර්ගාකාර, අන්ත:ස්ථාකාර, උෂ්මාකාර, අනුස්ථාර, විසර්ග හා අනුනාසිකාකාර, සෝෂ, අසෝෂ, අල්පප්‍රාණ, මහාප්‍රාණ ආදිය) ● කාදම්බරී, දගකුමාරවර්ත යන කෘතීවලින් තෝරාගත් ඡේද කිහිපයක් ● නිතර භාවිත නොවන දේවනාගරී සංයුක්තාකාර සහිත ඡේද හා වචන ලිවීම	● මාධ්‍ය භාෂාවේ හා දේවනාගරී අක්ෂර මාලාවේ විශේෂතා හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. ● සංස්කෘත ශබ්ද දේවනාගරී අක්ෂරවලින් ගලපා ලියයි. ● සංයුක්තාකාර බහුල ව භාවිත කරමින් සංස්කෘත වචන ලියයි; කියවයි. ● සංයුක්තාකාර බහුල වචන භාවිත කරමින් වාක්‍ය තනයි. ● සංකීර්ණ සමාස බහුල සංයුක්තාකාර ඇතුළත් ඡේද කියවයි; ලියයි. ● සංයුක්තාකාර සහිත වචනවල ඇති අක්ෂර වර්ගීකරණයන් වෙන වෙන ම වගුගත කරයි. ● සංයුක්තාකාර ඇතුළත් ඡේද කියවන විට දේවනාගරී අක්ෂර භාවිතයෙන් ලියා දක්වයි. ● සංයුක්තාකාර සහිත උද්ධෘත ශ්ලෝක පාඨ ශබ්ද නගා කියවයි.	13

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
2.0 භාෂාවේ මූලික ව්‍යාකරණ හා භාෂා ප්‍රයෝග නිවැරදි ව භාවිත කරයි.	2.1 පද වර්ගීකරණය කරයි. 2.2 පද යෝජනය වෙන් කොට හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. 2.3 ලිංග, විභක්ති හා කාරක හඳුනාගනියි. 2.4 පද සංශ්ලේෂණය හා විශ්ලේෂණය හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. 2.5 කාරක හේදය, ධාතුගණ හා ලකාර (ආර්ධධාතුක) හඳුනාගනියි. 2.6 තද්ධිත හා කෘදන්ත හඳුනාගනියි; භාවිත කරයි. 2.7 සමාස භාවිත කරයි. 2.8 ප්‍රත්‍යාර්ථක්‍රියා භාවිත කරයි. 2.9 අව්‍යයපද භාවිත කරයි.	• නාමපද (නාම විශේෂණ ඇතුළත් ව), ක්‍රියාපද (ක්‍රියා විශේෂණ ඇතුළත් ව), අව්‍යයපද (නිපාත සහ උපසර්ග) යන වර්ගීකරණ සවිස්තර ව හැඳින්වීම • උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය (විස්තර සහිතව) • ලිංගහේදය, විභක්ති හා කාරක (විස්තර සහිත ව) • සංකීර්ණ බාහිර සන්ධි හා අභ්‍යන්තර සන්ධි • කර්තෘකාරක, කර්මකාරක, භාවකාරක, ධාතුගණ 2,3,7,8,9 හා ආර්ධධාතුක ලකාර • තද්ධිත හා තද්ධිත ප්‍රභේද, කෘදන්ත හා කෘදන්ත ප්‍රභේද • සමාස හා සමාස ප්‍රභේද • ඊස්සාර්ථක්‍රියා, ප්‍රයෝජ්‍යාර්ථක්‍රියා හා අතිශයාර්ථක්‍රියා • උපසර්ග හා නිපාත	• විවිධ ශබ්ද ප්‍රකෘති හා ඒවායින් නිපැයෙන පද, විවිධ ධාතු ප්‍රකෘති හා ඒවායින් නිපැයෙන පද හඳුනාගෙන වර්ගකර දක්වයි. • සංස්කෘතයේ යෙදෙන විවිධ පද වර්ග භාවිත කරමින් සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි. • කර්තෘකාරක හා කර්මකාරක වාක්‍ය අතර වෙනස පැහැදිලි කරයි; ලියයි. • සන්ධි හා විසන්ධි පද ඇසුරෙන් සංශ්ලේෂණ හා විශ්ලේෂණ හැකියාව ලබයි; ලියා දක්වයි. • සාර්වධාතුක හා ආර්ධධාතුක ලකාරවල වෙනස දැන ප්‍රකාශ කොට සරල වාක්‍යවල යොදයි. • විවිධ තද්ධිත ප්‍රභේද විවිධ කෘදන්ත ප්‍රභේද හා තදීය විශේෂතා දැන පවසයි. • සමාස පද විශ්ලේෂණය හා සමාස පද සැකසීම පිළිබඳ අභ්‍යාසයක යෙදෙයි. • ඊස්සාර්ථ, ප්‍රයෝජ්‍යාර්ථ, අතිශයාර්ථ හා නාම ධාතුකක්‍රියා වෙන් වෙන් ව හඳුනාගෙන ලියයි; භාවිත කරයි. • විශේෂ අර්ථ සහිත උපසර්ග හා නිපාත පද හඳුනාගෙන වාක්‍යවල යොදා ලියා දක්වයි.	76

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
3.0 කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි.	3.1 සරල ගද්‍ය පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි. 3.2 සරල පද්‍ය පාඨ හා ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍ර පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කරගනියි.	ද්විතියාදර්ශ, තෘතියාදර්ශ, කථාසරිත්සාගර, හිතෝපදේශ, පඤ්චතන්ත්‍ර, රත්නාවලී, ප්‍රතිඥායෝගන්ධරායණ, ස්වප්නවාසවදන්ත සහ අභිඥාන ශාකුන්තල යන කෘතීන් උපුටාගත් පාඨ	අර්ථාවබෝධය සහිත ව සරල ගද්‍ය හා පද්‍ය පාඨ කියවයි. එම පාඨ නිවැරදි ව මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.	27
4.0 සාහිත්‍ය රසාස්වාදයේ යෙදෙයි.	4.1 සාහිත්‍යාත්මක නිර්මාණයක ලක්ෂණ හඳුනාගනියි. 4.2 සංස්කෘත ඡන්දෝලංකාර පිළිබඳ සරල අවබෝධයක් ලබාගනියි. 4.3 සාහිත්‍යාත්මක පාඨයක රසය විඳගනියි; ප්‍රකාශ කරයි.	ද්විතියාදර්ශ, තෘතියාදර්ශ, කථාසරිත්සාගර, හිතෝපදේශ, පඤ්චතන්ත්‍ර, රත්නාවලී, ප්‍රතිඥායෝගන්ධරායණ, ස්වප්නවාසවදන්ත සහ අභිඥානශාකුන්තල, වෘත්තරත්නාකර, කාව්‍යාදර්ශ යන කෘතීන් උපුටා ගත් පාඨ	සාහිත්‍ය නිර්මාණයක උපයුක්ත වෘත්ත අලංකාර ආදී මූලික ලක්ෂණ අවබෝධ කොට ගෙන නිර්මාණ විචාරයෙහි ප්‍රායෝගික ව යෙදෙයි. සාහිත්‍යාත්මක වර්ත, පුද්ගල වර්ත හා සංසන්දනය කරයි. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක රසය සාමූහික ව විචාරශීලී ව සාකච්ඡා කරයි.	26
5.0 භාෂා සාහිත්‍ය තුළ අන්තර්ගත සාරධර්ම වර්තාබද්ධ කරයි; ප්‍රකාශ කරයි.	5.1 පාඨයක අන්තර්ගත සාරධර්ම හඳුනාගනියි; වර්තාබද්ධ කරයි. 5.2 සාරධර්ම අගයයි; ප්‍රකාශ කරයි. 5.3 ශිල්පීය නිපුණතා සඳහා අවශ්‍ය මූලික ප්‍රවේශය ලබයි.	නලෝපාඛ්‍යායන, සෘතුසංහාර, මේඝදූත, සාවිත්‍රිපාඛ්‍යායන, මංජුශ්‍රී භාෂිත වාස්තුවිද්‍යා ශාස්ත්‍ර සහ විත්‍ර කර්ම ශාස්ත්‍ර, සෞන්දර්‍යන්ද, වරකසංහිතා, සුග්‍රහසංහිතා, අෂ්ටාංගභාද්‍යසංහිතා, ජානකීහරණ යන කෘතීන් උපුටාගත් පාඨ ජ්‍යොතිෂය (වෘත්ත පාරාසර හෝරා ශාස්ත්‍ර) සද්ධර්ම පුණ්ඩරික (අධිමුක්ති පරිවර්තය) දිවාචාර්යාදානය (අශෝකාවදානය)	නිර්දේශිත පාඨානුසාරයෙන් හදාළ සාරධර්මවල ඇති සමාජ වටිනාකම තේරුම් ගනියි; හැසිරෙයි. සංස්කෘත සාහිත්‍යාගත ධර, වීර, වික්‍රමාන්විත, උදාර වර්ත හා සිද්ධි ප්‍රතිනිර්මාණය කරයි. සාරධර්ම ජීවිතයට බද්ධ කරගන්නා අයුරු සාමූහික ව සාකච්ඡා කරයි. සංස්කෘත සාහිත්‍යාගත සාරධර්ම කෙටි නිර්මාණ හා රචනා ලෙස ලියා දක්වයි.	26

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
6.0 නිරවුල් ව හා පැහැදිලි ව භාෂණයෙහි යෙදෙයි.	6.1 ප්‍රශ්න අසයි. 6.2 ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙයි. 6.3 උපදෙස් ලබා දෙයි. 6.4 සංවාදයේ යෙදෙයි. 6.5 මාතෘකාවට අදාළ ව කෙටි දෙසුමක් පැවැත්වීමට සමත් වෙයි. 6.6 භාෂාව ව්‍යක්ත ව භාවිත කරයි.	• උචිත භාෂා ප්‍රයෝග භාවිතයෙන් අදහස් පල කිරීම • විශේෂ උත්සවයක්, ශිෂ්‍ය සංගම් රැස්වීමක්, භාෂා දිනය වැනි අවස්ථාවක දී සංස්කෘත භාෂාව භාවිත කරමින් දේශනයක් පැවැත්වීම	• උචිත භාෂා ප්‍රයෝග භාවිත කරමින් සංස්කෘතයෙන් ප්‍රශ්න ඇසීමට සමත් වෙයි. • යටෝක්ත ප්‍රශ්නවලට සුදුසු පිළිතුරු සංස්කෘතයෙන් සැපයීමට සමත් වෙයි. • සංස්කෘත භාෂා ප්‍රයෝග භාවිත කරමින් උපදෙස් දීමට යොමු වෙයි, සංවාද කරයි. • ආචාර-සමාචාර සඳහා සංස්කෘත ප්‍රයෝග භාවිත කිරීමෙහි යෙදෙයි. • නිවැරදි ව සංස්කෘත භාෂාවෙන් කථාවක් පැවැත්වීමේ හැකියාව ලබයි; එය ලියයි. • දෛනික සටහන්, දින වර්ෂාව, මෙහි භාවනාව, සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලියයි; කරයි.	22
7.0 සවන් දී අර්ථය පැහැදිලි ව හා නිවැරදි ව අවබෝධ කරගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි.	7.1 තෝරාගත් පද්‍ය හෝ ගද්‍ය පාඨවලට සවන් දී අර්ථ අවබෝධ කරගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි. 7.2 ශ්‍රව්‍ය පට හා ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය පටවලට සවන් දී අර්ථ අවබෝධ කරගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි.	• රාමායණ, මහාභාරත, සද්ධර්මකරන්ද, වරකසංහිතා, ආදී ග්‍රන්ථවලින් උපුටාගත් කොටස් • හඬපට හා චිත්‍රපට	• අවබෝධිත පාඨයන්හි අර්ථය ලියා දක්වයි. • අනිර්දේශිත පාඨයකට වුව සවන් දී අර්ථවබෝධය ලබා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙයි; සාරාංශය ඉදිරිපත් කරයි. • ශ්‍රව්‍ය පට හා දෘශ්‍ය පට ශ්‍රවණය කොට අර්ථවබෝධය ලබා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙයි. • ශ්‍රව්‍ය හා දෘශ්‍ය පට නිරවද්‍ය ව ප්‍රතිචාරය කරයි; රඟ දක්වයි; ගායනය කරයි.	20
8.0 අදාළ සංස්කෘතික පරිසරය හඳුනාගනියි.	8.1 ස්වාභාවික පරිසරය හඳුනාගනියි. 8.2 භාෂාව හා සාහිත්‍යාගත වර්ත හඳුනාගනියි.	• විෂයබද්ධ ස්වාභාවික වස්තූන් හඳුනාගැනීම; (සෘතුසංභාර, මේසඳුක, සෞන්දර්‍යන්ද, ජානකීහරණ, පඤ්චතන්ත්‍ර, හිතෝපදේශ, අභිඥානශාකුන්තල යන කෘති ඇසුරින්)	• නිර්දේශිත කෘති ඇසුරින් සත්ත්ව හා මානව වර්ග, පාරිසරික වෙනස්කම්, සෞන්දර්ය, මනෝභාව, මානව සබඳතා හඳුනාගෙන ලියයි; අදියි; ලැයිස්තුගත කරයි; රඟ දක්වයි; අභිරුපණය කරයි; ප්‍රතිනිර්මාණය කරයි; භූමිකා රංගනය කරයි; වෙනස මාධ්‍යයන්ගෙන් ප්‍රකාශ කරයි.	30

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
9.0 නිර්දේශිත හා අනිර්දේශිත පාඨ පරිවර්තනය කරයි.	9.1 සංස්කෘත භාෂාවෙන් මාධ්‍ය භාෂාවට නිවැරදි අර්ථය ලැබෙන සේ පරිවර්තනය කරයි. 9.2 මාධ්‍ය භාෂාවෙන් සංස්කෘත භාෂාවට ව්‍යාකරණානුකූල ව පරිවර්තනය කරයි.	සුරභාරතී, ද්විතියාදර්ශ, අභිනවපාඨාවලී, සරල සංස්කෘත ශික්ෂකය, සංස්කෘත ප්‍රථම පුස්තකය, සංස්කෘත පාඨමාලා i, පඤ්චතන්ත්‍ර, හිතෝපදේශ, රාමායණ යන ග්‍රන්ථවලින් උපුටා ගත් කොටස් පරිවර්තනය කිරීම සරල සංස්කෘත ශික්ෂකයii, සුරභාරතී, සංස්කෘත ශික්ෂකය i, යන ග්‍රන්ථවලින් කොටස් උපුටා ගෙන පරිවර්තනය කිරීම, භාෂාවට ආවේනික භාෂා ප්‍රයෝග යොදා ගැනීම	නිර්දේශිත හා අනිර්දේශිත පාඨ සංස්කෘත භාෂාවෙන් මාධ්‍ය භාෂාවට ද මාධ්‍ය භාෂාවෙන් සංස්කෘත භාෂාවට ද නිවැරදි ව ව්‍යාකරණානුකූල ව පරිවර්තනය කරයි.	30

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
10.0 සංස්කෘත සාහිත්‍යාගත කෘති හා කතුවරුන් පිළිබඳ අවබෝධය ලබයි.	10.1 අශ්වසෝෂ හිමියන්ගේ, කාලිදාසයන්ගේ සහ කුමාරදාසයන්ගේ මහාකාව්‍ය කෘති හඳුනාගනියි. 10.2 කාලිදාසයන්ගේ හා ජයදේවයන්ගේ ඛණ්ඩකාව්‍ය හඳුනාගනියි. 10.3 ශතක සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව දැනුමක් ලබාගනියි. 10.4 උපදේශ කථා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබාගනියි. 10.5 සංස්කෘත නාට්‍ය සාහිත්‍ය පිළිබඳ සාමාන්‍ය දැනුමක් ලබාගනියි.	● බුද්ධචරිත, සෞන්දර්‍යන්ද, රසුචංඝ, කුමාරසම්භව හා ජානකීභරණ යන කෘති පිළිබඳ දැනුමක් ● සෘතුසංහාර, මේඝදූත, ගීතගෝවින්ද යන කෘති පිළිබඳ දැනුමක් ● නාමාෂ්ටශතක, නීතිශතක, භක්තිශතක, වෛරාග්‍යශතක, අනුරුද්ධශතක, ශෘංගාරශතක යන ශතක ග්‍රන්ථ පිළිබඳ අවබෝධය ● පඤ්චතන්ත්‍ර, හිතෝපදේශ යන කෘතීන්හි කර්තෘ, කාලය, අන්තර්ගතය, ශෛලිය සහ සාරධර්ම ● භාස, කාලිදාස, ශුද්‍රක, ශ්‍රී හර්ෂ යන කවීන්ගේ නාට්‍ය කෘති	● අශ්වසෝෂ, කාලිදාස, කුමාරදාස යන මහාකාව්‍ය රචකයන් පිළිබඳ ව රචනා ලියයි; ශිෂ්‍ය සමිතියේ දී කථා පවත්වයි. ● ගීතගෝවින්දාගත ගීත තාලයට ගායනය කරයි; කේවල හා සාමූහික රස වින්දනයෙහි යෙදෙයි. ● සංස්කෘත මහාකාව්‍ය හා ඛණ්ඩකාව්‍ය කර්තෘවරුන් හා ඔවුන්ගේ කෘති පිළිබඳ පුවත්පත් ලිපි සකසයි. ● ශතක කාව්‍යවල එන විවිධ සදුපදේශ ගෙන හැර දක්වයි. ● ශතක කාව්‍යවල එන කරුණු සාමාන්‍ය ජීවිතයට සම්බන්ධ කරගන්නා අයුරු පෙන්වා දෙයි. ● උපදේශ ග්‍රන්ථවල කර්තෘ, කාල ආදී තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි. ● සංස්කෘත ප්‍රධාන කාව්‍ය හා ප්‍රධාන කාව්‍ය රචකයන් නම් කරයි.	30

පිරිවෙන්/පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්

සම්භාව්‍ය භාෂාවක් හා ආගමික භාෂාවක් වශයෙන් සංස්කෘත භාෂාව, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානවල පුරාතනයේ සිට අද දක්වා හැදෑරීම, භාවිතය සිදු වේ. තාක්ෂණික අංශයෙන් දියුණු වී විශ්ව ගම්මානයක් වූ ලෝක ප්‍රජාවගේ ශාස්ත්‍රීය හා නිර්මාණාත්මක සංවර්ධනයට පෙරටත් වඩා පරිපූර්ණ දායකත්වයක් සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලබාගත හැකි ය. ජාත්‍යන්තර කීර්තියට පත් ශ්‍රී ලාංකික ඇතැම් විද්වතුන් එම තත්ත්වයට පත් වීමේ ප්‍රධාන සාධකය ඔවුන් සතු සංස්කෘත භාෂා නිපුණතාව යි. සංස්කෘත භාෂාව ශාස්ත්‍රීය කටයුතු හා ආගමික කටයුතුවලට පමණක් සීමා නොකොට පිරිවෙන්/පාසල් පද්ධතිය තුළින් සමාජයට නව ආරකීන් හඳුන්වා දිය යුතු කාලය එළඹ ඇත. දැනුම ගවේෂණය කරන ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයකු ලෙස පත්වී කාමරයට පමණක් කොටු වී ලබන අධ්‍යාපනයෙන් බැහැර ව පිරිවෙන්/පාසල තුළ විවිධ වැඩසටහන් සංවිධාන කළ යුතු යි. පිරිවෙන්/පාසල් සංස්කෘතියට ගැලපෙන පරිදි සහ පිරිවෙන්/පාසලේ පවත්නා මානව හා භෞතික සම්පත් අනුව විෂය නිර්දේශයේ සඳහන් නිපුණතා සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා මෙම වැඩසටහන් සංවිධාන විය යුතු ය.

01. සංස්කෘත භාෂා දින,
02. කණ්ඩායම් සංවාද,
03. මාසික, වාර්ෂික සංගම්වල දී සංස්කෘතයෙන් භාෂණය, ගායනය,
04. කෙටි නාට්‍ය සැකසීම, ඉදිරිපත් කිරීම,
05. බිත්ති පුවත්පත් පළ කිරීම,
06. උපදේශාත්මක සංස්කෘත ශ්ලෝක හා තොරතුරු එක් රැස් කිරීම,
07. මවුබසේ වචන පරිණාමය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳ සංස්කෘතය ඇසුරින් තොරතුරු රැස් කිරීම ආදී වැඩසටහන් ඒ සඳහා උදාහරණ වේ.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

පිරිවෙන/පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මක ව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

ඉගෙනුම් කාර්යයේ දී අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ අත්පත් කරගෙන ඇති ඉගෙනුම් පලයන්ගේ ගුණාත්මක බව සොයා බැලීමට තක්සේරුව හා ඇගයීම අවශ්‍ය වේ.

නිපුණතා මට්ටම් ඔස්සේ අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පලවලට ළඟා වන ආකාරය හඳුනාගැනීම තක්සේරුවේ දී සිදු වේ. මුල දී තීරණය කරගත් නිර්ණායක සමග සසඳා බලමින් අදාළ නිපුණතා කවර මට්ටමකින් ශිෂ්‍යයා සාක්ෂාත් කරගෙන තිබේ දැයි පරීක්ෂා කළ යුතු වේ. ඒ අනුව ප්‍රබලතා හා දුබලතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිපෝෂණ හා ඉදිරි පෝෂණ වැඩ සටහන් සංවිධාන කළ යුතු ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර දී කණ්ඩායම් ගවේෂණය, ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම යන අවස්ථාවල තක්සේරු කාර්යය මැනවින් කළ හැකි ය.

තක්සේරු කාර්යයට අමතර ව ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ යනු ශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රවීණතා මට්ටම තීරණය කිරීම ය. ප්‍රවීණතා මට්ටම විනිශ්චයේ දී සිසුන් හිමි කරගත් ශ්‍රේණි, ලකුණු ආදිය සසඳා ඔවුන්ගේ ප්‍රගතිය සොයා බැලිය යුතු ය.

සංස්කෘත විෂය නිර්දේශය - උසස් පෙළ

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ හා ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ

- 01. සංස්කෘත ප්‍රවේශ - ගද්‍යපද්‍යාවලි III - සංස්කරණය - මහාචාර්ය ඉදුරාගාරේ ධම්මරතන හිමි, ආචාර්ය මාදුරුඔයේ ධම්මිස්සර හිමි, මහාචාර්ය සමන් චන්ද්‍ර රණසිංහ, ආචාර්ය කේ.බී. ජයවර්ධන, ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ඒ. කේ. එච් ධර්මප්‍රිය.
- 02. සංස්කෘත අකුරු ලියවු (1) ග්‍රන්ථය (සංයුක්ත තැටි 2 සමග) - ප්‍රාචී අධ්‍යාපන ආයතනය
- 03. සංස්කෘත ප්‍රවේශ පාඨමාලාව I - ප්‍රාචී අධ්‍යාපන ආයතනය.
- 04. සංස්කෘත බාලාදර්ශ - පළමු පාඨමේ සිට දහවැනි පාඨම දක්වා (1-10)
- 05. සංස්කෘත ප්‍රථමාදර්ශ - සවැනි පාඨමේ සිට දසවැනි පාඨම දක්වා (6-10)
- 06. සංස්කෘත ද්විතියාදර්ශ - දසවැනි පාඨමේ සිට පසළොස්වැනි පාඨම දක්වා (10-15)
- 07. සංස්කෘත තෘතියාදර්ශ - දොළොස්වැනි පාඨමේ සිට දහසයවැනි පාඨම දක්වා (12-16)

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ

- 01 සුරභාරතී - මහාචාර්ය ඩබ්.එස්. කරුණාතිලක
- 02 සංස්කෘත ශික්ෂකය ප්‍රථම හා ද්විතිය පුස්තක - මහාචාර්ය එම්.එච්.එන්. ජයසූරිය
- 03 සංස්කෘත නාමාඛ්‍යාත විවරණය - මහාචාර්ය වරාගොඩ ජේමරතන හිමි
- 04 සරල සංස්කෘත ශික්ෂකය 1, 11 - අතිපූජ්‍ය බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රේය නාහිමි
- 05 ආධුනික සංස්කෘත ව්‍යාකරණය - ඒ.ඒ. මැක්ඩොනල්ඩ්
- 06 වෛදික සාහිත්‍යය - මහාචාර්ය ජයදේව තිලකසිරි
- 07 සංස්කෘත කාව්‍ය සාහිත්‍යය - මහාචාර්ය ජයදේව තිලකසිරි
- 08. සංස්කෘත නාට්‍ය සාහිත්‍යය - මහාචාර්ය ජයදේව තිලකසිරි
- 09. සංස්කෘත ප්‍රථම පුස්තකය - ආර්. ජී. භාණ්ඩාරකර්
- 10. සංස්කෘත සාහිත්‍යය - ජී.එස්.බී. සේනානායක

විෂය නිර්දේශ සම්පාදක මණ්ඩලය - 2017

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය - ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂය සම්බන්ධීකරණය - රාජකීය පණ්ඩිත, අධ්‍යාපනපති පූජ්‍ය තෙරපැහැ මේධංකර හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

සම්පත් දායකත්වය

අභ්‍යන්තර :- (01) පූජ්‍ය තෙරපැහැ මේධංකර හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති (විශිෂ්ට පන්ති), පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා (විශිෂ්ට පන්ති), පශ්චාද් උපාධි උපදේශන ඩිප්ලෝමා, අධ්‍යාපනපති) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම.

- බාහිර :-**
- (01) මහාචාර්ය පූජ්‍ය ඉදුරාගාරේ ධම්මරතන හිමි (අංශාධිපති) (රාජකීය පණ්ඩිත, ආචාර්ය) සංස්කෘත අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
 - (02) ආචාර්ය පූජ්‍ය මාදුරුඔයේ ධම්මිසසර හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) (රාජකීය පණ්ඩිත, ආචාර්ය) ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද විද්‍යායතනය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
 - (03) පූජ්‍ය රඹාචාර්ය පාලිත හිමි (සංස්කෘත විෂය උපදේශක) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති) පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය.
 - (04) පූජ්‍ය නිග්ගහ ඤාණිනිද හිමි (කථිකාචාර්ය) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා) සීතාවකපුර පිරිවෙන් ගුරු අභ්‍යාස ආයතනය - අවිස්සාවේල්ල.
 - (05) අටබාගේ ධම්මාලෝක හිමි (ගුරු උපදේශක) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා) ම/ආනන්ද මූලික පිරිවෙන, ඉහලගම, අටබාගේ. මහඋඩගම.
 - (06) පූජ්‍ය විදුරුපොල ආනන්ද හිමි (පරිවේණාධිපති) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රවේදී, පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා) කො/දක්ෂිණාරාම ද්විභාෂා මූලික පිරිවෙන, මල්වත්ත, දකුණු හෝකන්දර, හෝකන්දර.
 - (07) පූජ්‍ය මල්අස්නේ තිලකවංශ හිමි (ගුරු උපදේශක), (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති) ගම්/සිරි සුමංගල මහ පිරිවෙන, වලලියද්ද, එල්ලක්කල.
 - (08) මහාචාර්ය චෝල්ටර් මාරසිංහ, (ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය), ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ.
 - (09) ඒ.කේ.එච්. ධර්මප්‍රිය (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති) ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද විද්‍යායතනය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.
 - (10) එම්.ඒ.ඩී.පී.පී. හපුආරච්චි (ගුරු උපදේශක), (රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා) කු/විසුද්ධායතන විද්‍යායතන පිරිවෙන, කච්චේරිය පාර, කුරුණෑගල.